

ГӨЛӨСУЈТӨЈ НАРОДЛӨНКАНДИДАТJАС ВӨСНА— ПАРТІЈНӨЈ ДА НЕПАРТІЈНӨЈ БОЛШЕВІКJАС ВӨСНА!

Көрткерөсса бөр- жысыгаслөн асла- ныс кандидатjас- көд встреча

Јунь 15-өд лунө Көрткерөссө сиктын состоитчис встреча Көрткерөсса бөржысыгаслөн РСФСР да Комі АССР Верховнөй Сөветjас-са депутатө кандидатjаскөд А. Је. Худајева да М. Н. Пивнов јортjаскөд.

Рафејтана кандидатjасөс, народлыг медбур піјанөс Худајева да Пивнов јортjасөс ыжыд кыпыдлунөн петисны встретитны став бөржысыгас—колхозникjас, служашщөјjас.

Бөржысыгас, кандидатjаскөд встречалы сіөм собраније вылын, бурнөй аплодисментjасөн встретитны А. Је. Худајева да Пивнов јортjаслыг сорнијас, кодjас благодаритисны бөржысыгасөс ыжыд доверіе сетөмыс.

А. Је. Худајева да Пивнов јортjас выступлениеjас бөрын јарјугыд сорнијасөн выступатисны Көрткерөссө сиктса колхозникjас да служашщөјjас. Најө первој кылөн чолмалисны геиалнөй вождөс, Сталинскөй Конституција творецөс в өлкөй Јосіф Виссарионович Сталин да сылыс медматыс са соратник Вјачеслав Міхајлович Молотов јортjасөс, кодjас сетисны ассыныс сөгласіе баллотірујтчыны Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатө.

Колхозник Грігоріј Алексеевич Јзуров висталис:

— Революціяөз мијан олөм вөлі зев омөл. Ужалім асыввогса сор рытөз, но нан некор ез тырмыв, век олім щыг нысө пөт. Сөмын өні, советскөй власт дырји ми аззім шуда да долыд олөм. Оні ми отөдө сіркурыд олөмсө, олам културнөја, зажіточнөја. 1937-өд воын ми кыкөн, гозја, бостім колхозын ужалөмыс 100 пуд нан. Та јылыг важөн ми ег кужо вөтаснысө.

— Јунь 26-өд лунө ми, бөржысыгас, кызі өті морт мунам избірательнөй урнајас дінө да сетам ассыным гөлдөсјас народлөн предайнө піјан вөсна, рафејтана кандидатjас вөсна А. Је. Худајева да Пивнов јортjас, вөсна.

Тверса кремлын раскопкајас

КАЛИНИН, 22. Калининскөй областнөй музејса научнөй работникjас нүдөдны археологическөй раскопкајас Волга берег пөлдөн да кар окрестностjасын Тверскөй кремль изучитөмогыс, коді сушествувтлөма XII-өд немса XVII-өд немөз. Аззөма 500 гөгөр ценнөй историческөй предметjас.

Волга берегјасыс аззөма первобытнөй мортлыс (5—6 сурс во саја) стојанкајас. (ТАСС).

Герафим Алексеевич КОРЕЛЫН, чужлөма 1907-өд воын, Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатө кандидат 50-өд номера 3-өсөртса избірательнөй округ куза.

Гергей Дмитриевич ТУРЫШЕВ, чужлөма 1906-өд воын, Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатө кандидат 52-өд номера Ајкина-са избірательнөй округ куза.

Иван Владимирович ШИРШОВ, чужлөма 1905-өд воын, Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатө кандидат 44-өд номера Мысса избірательнөй округ куза.

Худајева Анна Јефімовна

РСФСР да Комі АССР Верховнөй Сөветjасса депутатө кандидат

Худајева Анна Јефімовна—советскөй комі нывбајаслөн медбур представителница, кодөс воспитатис комсомол да коммунистическөй партіја. Анна Јефімовна чужліс 1904 воын, Комі АССР Сыктывдин район-ува Сылгорт сиктын, гөлкрестанін гемјаны, 7 арөсөсө, батыс кулөм бөрын, сіјө гөжөмјаснас ужалис, а төвјаснас велөдчис Сылгортса двухкласнөй школаын, кодөс помалис 1918 вога тулысын. 1919-өд вога сентябрын социалнөй обесеченијелөн отөд мөдөдөс сіјөс В. Устуг карө 6 төлысөс печатнөй курсјас вылө (типографияө). Сөніжө і пырө велөдчыны II-өд шупөда школаса I-өй курсө. Лунын ужалис типографияын, рытын велөдчис школаын. Квајт төлысөс курсјас пөмалөм бөрын сіјөс вужөдисны наборшщөд, көні і ужалис 1920 вога јулөз. 1920-өд вога сентябрын пырис велөдчыны 3 вога педагогическөй курс вылө. Но секі висміс мамыс і Анна Јефімовналы быт лөиновтны велөдчөмсө да заводитны отсасны мамыс-лы.

1924-өд воө јанвар төлысын Анна Јефімовна пырө Областнөй Централнөй библіотекаө, көні ужалө 1926-өд вога март төлысөз.

Централнөй библіотекаын ужалигөн сіјө пыр кутліс јитөд Сылгорткөд і активнөја участувтис общественнөй олөмас Сылгортын.

Кор 1924 воө Сылгортын котырчис комсомолскөй јачејка Худајева јорт пер-војја мортөн пырө Ленинскөй комсомол рајасө да зев активнөја участувтө сіјө ужын. Организация котырчөмсаыс сіјө бөржысөс бјурөса шленө. Сіјө организутө пионерскөй от-рад і ужалө от-радса вожатөй пыдө. Такөд отщөс ужалө волженорганізатө-рөн. 1926-өд вога мартын бөржысөс ВЛКСМ Усты-солскөй рајком составө і ужалө рајкомса аппаратын пионерјас рајбјурөын ју-ралысөн 1927-өд вога окта-брөз. ВЛКСМ рајкомын ужалігөн 1927-өд вога апрелын пырө ВКП(б)-ө шленө кандидатөн.

1927-өд вога Худајева јорт ужалө Областнөй Централнөй библіотекаын ју-ралысөн.

1928-өд воө ВКП(б) Комі Обком сіјөс мөдөдө велөдчыны Крупскаја нима Ленинградскөй Коммунистическөй Политпросвет Институтө библіотечнөй отөдени-јеб. Институтын велөдчигөн 1929-өд вога мајын сіјөс примитөны ВКП(б)-са шленө.

1930-өд вога јулөсө 1932-өд вога јулөз ужалө Сык-тывкарын Комі Облоноын политпросветын ју-ралысөн, а 1932-өд воө јулын вужө ужавны Книгоцентрө сык-тывкарса отөденијеб ју-ралыс пыдө.

1935-өд вога јунса Худајева јорт—Комі облытын, воынысө издательствоын Об-лытса уполномоченнөй пыд-ө, а сөсөра Комі облытса начальник.

1937-өд вога мајса—ВКП(б) Комі Обкомын школајас да политпросвет уж отөдөлын ју-ралыс. Худајева јорт нүдөс і нүдөдө пыр ыжыд общест-веннөй да партіјнөй уж. 1935—1937-өд воөз вөлі рытја комвузын директо-рөн, Обоно бердын парт-комса шлен, ВКП(б) Об-ком бердын парткомса секретар.

Сіјө—ВКП(б) Обкомса да горкомса шлен.

Худајева јорт достөјнөй кандидат РСФСР да Комі АССР Верховнөй Сөветjас-са депутатө. Комі респуб-ликаса ужалыс јөз бөржы-сан лунө јединодушнөја сетасны Худајева јорт вөсна, мијан рөдінаса славнөй советскөй нывбабалөн пред-ставителница вөсна ассы-ныс гөлдөснысө. Анна Јефі-мовна честөн оправдајтас бөржысыгаслыг доверіјесө.

Гөлөсујта Худајева да Лодыгин јортjас вөсна

Сөкыд вөлі олөмыс комі ужалыс нывбабалөн царскөй самодержавіе кадjасө. Невежествөын да пөмыдын олөм, бесправіе, нөјтөмјас да сөкыд уж вөліны сылөн уфелөн. Политическөй олөмын участув-төм јылыс комі ужалыс нывбаба ез лыст весіг і мөвпавнысө, сіјөс весіг ез леҗлыны сіјө шусана крес-танскөй сходjас вылө.

Ме сіјө сір курыд олөмсө ег төдлы. Ме зев шуда

сіјөн, мыј ме Великөй Ок-табрлөн ровесница. Менам, кызі і став советскөй јөз-лөн, ем мірын вөлытөм правојас. Колан вога де-кабр 12-өд лунө ме участ-вујтө СССР-са Верховнөй Совет бөрјөмын. Ме ыжы-дыс ыжыд радлунөн сеті ассым гөлдөсө коммунист-јас да беспартіјнөјjас ста-линскөй блок кандидатjас вөсна—Шверник, Бабушкін да Новіков јортjас вөсна. Јунь 26-өд лунө ме се-

щөм-жө радлунөн гөлө-сујта Худајева да Лодыгин јортjас вөсна. Кушөм шуд гөлдөсујтны народлөн кан-дидатjас вөсна, гөлдөсујтны Ленин—Сталин партіја вөсна, великөй Сталин вөсна! Ме чуксала став бөржы-сыгасөс гөлдөсујтны ком-мунистjас да беспартіјнөй-јас непөбөдөімөј сталинскөй блок кандидатjас вөсна.

Маріја Јесева, комсомолка, Кулөмдин р-н.

Комсомолец- довереннөй

Рабочөй округса бөржы-сыгас ыжыд кыпыдлунөн виччысөны РСФСР да Комі АССР Верховнөй Сөветjасө бөржысан лун. Тајө луныс налы лоас ыжыд празникөн, ыжыд лунөн нөшта-нын сы вөсна, мыј тајө округ куза-ыс сетис сөгласіе баллоті-рујтчыны Комі АССР Вер-ховнөй Сөветса депутатө советскөй правітелстволөн глава, великөй Сталинлөн медматыс соратник Вјаче-слав Міхајлович Молотов.

Рабочөй округса Рабочөй участокын ставыс 1.195 морт бөржысыс. Тајө—до-мохочајкајас, служашщөј-јас, кустарјас, рабочөјjас да мукөд. довереннөјн тајө участокын ужалө ком-сомолец Габов јорт. Сы вескөдлөм улын 53 морт агитатор, кодjасөс сетисны автогужтрөстса да свјаз коллективјас. Габов јорт најөс распределитис асла-с участок паста, сікі, мыј нөдті бөржысыс ез ло колө-ма бөкө агитационнөй ужыс.

Ыжыд отсөг Габов јорт сетис агитаторјаслы. Сіјө унаыс нүдөдөс агитаторjас-лыг совещанијејас, кытө-ні агитаторјас вежласіны аслаыс уж опытөн. Ыжыд отсөг агитаторjасөс велө-дөмын сетис сіз-жө і ВКП(б) горкомса ответственнөй пропагандист Иван Шарапов јорт.

Габов јорт быдтис уна замөчательнөй агитаторөс. Со, комсомолец Шарапов Николај. Сіјө нүдөс-нын 12 занатіе Ленин уліча вывса 34-өд номера керкаса бөр-жысыгаскөд. Занатіејасөс Шарапов вөчө интереснөја да увлекательнөја. Сылөн кружокса бөржысыгас бура төдөны В. М. Молотов јортлыс биография да бөр-жысөмјаслыг техника. Сіз-жө бура ужалөны агитаторjас—Полін, Кочуров, Ушаков, Тихонова да мукөд.

Комсомолец - довереннөй Габов јорт ачыс ветлывлө бөржысыгас ордө, сорнитө накөд, прөвөрајтө агитатор-јаслыс уж.

Матысмө јунь 26-өд лун. Тајө луныс став комі јөз-лөн ыжыд празник. Рабо-чөй участокса бөржысыгас јединодушнөја, кызі өті морт, сетасны ассыныс гө-лдөсјасөс В. М. Молотов вөсна. Тајө лунө комсомо-лец - довереннөй Габов јорт подітожитас ассыс ужсө.

С. П.

Лөдокол „І. Ста- лин“ петис мореө

„І. СТАЛИН“ лөдокол вывсан, јунь 22-өд лун. (ТАСС-лөн спец. корр.).

Лөдокол „І. Сталин“ јунь 22-өд лунө 21 час да 10 минутын петис мореө аркти-ческөй плаваніјеб корабль-лөн петөм воын став ме-ханізмjас іспытајтөм мо-гыс.

Бөрҗысөмвоэывса соціалістическөй ордҗысөм

Соціалістическөй ордҗысөмдөн ыл вынѳра кыптөмөн, ғырыс производственнөй победаҗасөн да стахановскөй рекордҗасөн встречајтөны РСФСР-са, Украинаса, Белоруссіјаса, Таджікістанса, Узбекистанса, Туркменијаса, Кіргізіјаса, Казахстанса, Азербайджанса да најө составө пырыс 20 автономнөй республикаса ужалыс јөз Верховнөй Сөветҗасө бөрҗысөмҗаслыс радујччан лун.

Москваса Красногвардејскөй районыс государственнөй промышленностис предпріјатіејасса рабочөјјас срокыс воэ тыртисны ассыныс обҗазателство—помавыны во первој жынылыс программа РСФСР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысан лун—јуң 26-өд лун кешлө. Во первој жынылыс программа наөн тыртөма јуң 21-өд лун кешлө. Лөзөма прөдукціја 33.470.000 шайт ылө—во жыңса план дінө 103,8 прөцент.

Азербайджан ССР-са Верховнөй Сөветө бөрҗысан лун кешлө достојнөй встреча дастіс „Орджонікідзе-нефть“ трестса нөлдө нефтьепромыслса коллектив. Азербайджанскөй нефтьепромышленностиң тајө промыселыс медвоэҗасыс срокыс воэ тыртис сизім төлысса программа, 192 сурс тонна нефть странагы сетө.

мөн. Коллектив стахановскөй ужөн промысел быд суткі производственнөй плансө тыртө 140 прөцентө.

Кујбышевскөй депоын (далне-Восточнөй крај) знатнөй кузнец-бусыгинец Федор Фомук јуң 22-өд лунө сменнөй нормасө тыртис 5.406 прөцент ылө, ассыс воэҗа достіженіесө 950 прөцент ылө вевтыртөмөн. Ассыс замечательнөй производственнөй победасө Фомук јорт сис РСФСР-са Верховнөй Сөветө локтан бөрҗысөмҗаслы.

Узбекистанын колхозникҗаслыс да колхозницаҗаслыс бөрҗысөмвоэывса ордҗысөм первој лунҗасаныс-жө возглавитісны хлопок куза төдчана стахановецҗас, кодҗасөс выдвинөтөма Узбекскөй ССР Верховнөй Сөветса депутатҗасө кандидатҗасөн.

Ордҗысөмың ғырыс успехҗас шедөдісны социалістическөй муҗас ылын стахановецҗас Иркутскөй областың СССР Верховнөй Сөветса депутат Мутіна јорт тракторнөй бригадаын быд трактор выработајтис 412 гектарөн. Тракторістка комсомолкаҗас Антонова да Саверскіх јортҗас асланыс машинаҗас ылын выработајтисны 431 гектарөн.

(ТАСС)

Іспытаніејас сдајтисны „хорошо“ да „отлично“ ылө

Көрткерөс НСШ бердса первичнөй комсомолскөй организаціјаса комсомолецҗас-велөдчыҗас бура помалісны велөдчан во. Комсомолецҗас—Лыткін Васіліј, Шестаков Иван, Вішера-

тіна Ніна да Лыткіна Анна получітисны сөмың „хорошо“ да „отлично“ отметкаҗас. Тајө комсомолецҗасө ставнысө премірујтөма.

Размыслова.

Марија Ивановна ПОПОВА, чужлөма 1912-өд воын, тракторістка, Комі АССР Верховнөй Сөветса депутатө кандидат 31-өд номера Мутніцаса избірателнөй округ куза.

29-өд номера керкаса агітатор

4-өд номера рабочөй участокө пырө і Ленин улчывса 29-өд номера керка. Тајө керкаас олө 13 бөрҗысыс: домохөзҗаҗас, кооперірованнөй кустарҗас, служащөјҗас. Вот тајө домас і воывлө комсомолец-агитатор Иван Козлов.

Сылы, кызі комсомолецлы, автогужтрестса комсомолскөй организаціја поручітис нүдөны кывкутана уж, лоны агитаторөн рабочөй избірателнөй участокын.

Агитатор Козлов јорт локтө бөрҗысыҗас дорө пыр аскадын. Сіјө вайө сөрыс ыл гаетҗас, кыҗаҗас.

Просторнөй комнатаын мунө беседа. Уна беседа сіјө нүдөс торјөн быд бөрҗысыскөд.

Морозова Надежда пөрыс-нын. Сылы 77 арөс, но

сіјө көсө јуң 26-өд лунө первој мортөн мунны избірателнөй урна дінө да сетны ассыс гөлдөс асланыс выдвинөтөм радејтана кандидат вөсна—Вјачеслав Михәлович Молотов вөсна. Сіјө бура төдө Молотов јортлыс биографіја.

Агитатор Козловдөн кіас список. Тајө списокас гижөма став 13 бөрҗысысө. Козлов јорт мөвпыштис і сы јылыс, кызі сіјө обесечітас јуң 26-өд лунө бөрҗысыҗаслыс избірателнөй участокө волөм.

29-өд номера керкаыс бөрҗысыҗас, көні ужалө агитаторөн комсомолец Иван Козлов, јуң 26-өд лунө сетасны ассыныс гөлдөсҗас асланыс радејтана кандидатҗас—В. М. Молотов да Г. В. Ветөшкін вөсна.

Вөлі өті занатіе

Ручса „Вескыд туј“ колхоз бердын ем комсомолскөй организаціја. Сені ставыс 28 комсомолец, но сіјө организаціја ужалө омөла. Политшкола вөлі-жө ескө котыртлөма, но ужыс ез лолы. Рајкомол індыліс пропагандістөн Ракин јортөс, но сіјө сөмың өтчыд чукөртліс занатіесө да сені лыдөс рөч кыҗа куза, кодөс унаөн бура ез гөгөрвоны. Тащөм код-жө комсомолскөй организаціја-лөн і мукөд ужҗасыс.

Торја омөл ужыс томјөз пөвсын. Ем ескөн колхоз бердын клуб, но сіјө воөсывлө сөмың 11—12 час воын. Клубса јуралыс П. М. Холопов (комсомолец) рытнас пыр көнкө ветлө, а комсомолскөй организаціјаса секретар М. М. Холопов јорт сылы немтор оз шулы. Томјөз олөны зік аскеҗыныс, ветлөны сөмың војпукҗасө. Паскалөма на пөвсын јуөмҗас.

Та јылыс дерт төдөны Кулөмдін рајкомолса вескөдлысҗас, но најө сөмың пыр көсҗысөны да болғоны первичнөй организаціјаҗаслы отсөг сетөм јылыс, а збылысө оз отсавны кызі колө. Мі вчыҗысам насаң отсөг.

П. Холопов.

Сөветскөй Сојузын

— Помассө строітелствоөн да монтажөн резіна пөдөшва вөчан сојузын ыҗың Калининскөй заводлөн первој өчерөд. Завод сетіс-нын первој гөтөвөј прөдукціја, кодөс ыстөма обувнөй фабрикаҗасө.

— СССР-са народҗаслөн стрелковөј спартакиада вөсө Москвын август 20-өд лунө. Сені примітасны участіе стрелокҗас кык камандаөн быд сојузнөй да автономнөй республикаыс да автономнөй областыс.

МИАН РӨДИНА

Сөветскөй Кіргізіја

1925-өд воын Сталин јорт ыстис Кіргізіјаса большевикҗаслы чолөмалана телеграмма, көні гижіс:

„Кара-Кіргіскөй област, коді өті јукөннас пыкөс кітајскөй Туркестанө, мөднас вөдөдө Гиндукуш пыр, велікөј Индостан ылө, занімајтө торја важнөй положеніе советҗаслыс ідејаҗас Асыввылың паскөдән делөын. Кара-кіргіскөй работникҗаслөн могыс суладө сыын, медем кыскыны областувса ужалыс массаҗасөс странаөн управлајтөмө отсавны стрөйтны овмөс, крепавмөдны советҗас, бурмөдны адміністраціја, кыпөдны националнөй култура, вөчны власт народлы рөднөјдөн да матысаөн да сіјөн петкөдлыны гөгөрсә народҗаслы делө ылын советскөй стројлыс патриархалнөй, феодалнөй да буржуазнөй строј ылын превосходство.“

Партіја, Сталин јорт сүвтөдісны кіргізіјаса большевикҗас воэ вывті сложнөй да ответственинөй мог. Партіјалөн ленинско-сталинскөй Централнөй Комітет,

лічнө Сталин јорт непосредственнөй отсалісны кіргізіјаса большевикҗаслы, направилајтисны да вескөдісны најө ужөн,—і историческөй мог разрешітөма честөн! Кіргізіја—сіјө нөшта неважөн-на эксплуататорҗасөн омөлтөдөм да грабітөм страна, невежественнөй да пемыд, овмөс бөксәң бөрө колөм—пөріс хорҗалыс социалістическөй республикаө.

Сөветскөй Кіргізіја, коді граничөтө Китајлөн медеа рывывывса провинціјакөд—Синцзәнкөд, терріторіја сертіыс Среднеј Азіјаса медеа неыҗыд советскөй республикаҗасыс өті. Но век-жө тајө „неыҗыд“ республика терріторіја ылө вермісны ескө төрөдчыны нол јевропейскөй государство: Голландіја, Белгіја, Австріја да Швейцаріја. Прірода Кіргізіјаөс наградітөма унапөлдөс озырлунҗасөн. Лубөј, весіг ыҗыд буржуазнөй государство вермас завөдујтны Кіргізіја-

са производітелнөй вынҗас-лөн озырлунҗаслы.

Кіргізіјаса му пыцкын ем ізшом, нефть, свінец, цинк, ыргөн, зарні, езыс, озыс, ртуть, вольфрам, радіј да мукөд полезнөй ископајемөјҗас. Сөветскөй властөн паскыда пуктөм геологическөй изысканіеҗас збылысө сөмың-на кутісны „востны“ Кіргізіјаөс, кодөс царскөй владычество кадҗасө лыдөдылісны пустыннөй да гөл корыс крајөн.

Велікөј Октабрскөй социалістическөй революціјаөз Кіргізіја збыл вөлі корыс да шыҗалыс странаөн. Сылөн му пыщса озырлунҗас кујлісны вөрөддытөг. Ферганскөй, Чујскөй да Таласскөй долинаҗасса, кодҗас шөщ бөстөны і Кіргізіјаөс, плодороднөй муҗас, вөліны лібө родөвөј началникҗас—манапҗас, озырҗас-бајҗас кіҗасын, лібө рөч помещікҗас да бөкыс воөм кулакҗас кіҗасын. Најө владеніе улын вөліны шөщ і Тан-Шаң горнөй долинаҗасса зев бур альпіјскөй лугҗас.

Ужалыс дөхканство (крестана) вөтлыссыліс бур муҗас ылыс. Сіјө вөлі вынуждөн нүдөны корыс кочевөј лібө полуковөвөј скөтвөіҗан овмөс, коді

зөңнас вөлі завөсөтө манапҗассаң, бајҗассаң, помещікҗассаң, кулакҗассаң, царскөй чіновникҗассаң, кодҗас жаліттөг нартітілісны да җескөдлісны дөхканаөс. Шыҗалана олөм, чудовищнөй експлоатаціја, пемыдлун да невежество, массөвөј заразнөй вөсөмҗас, кодҗас бырөділісны зөң аулҗас,—ставыс сіјө обрекајтліс кіргізскөй народөс вымірајтөм, бырөм ылө. Кыз во чөжөн—1897-өд воөсә 1917-өд воөз—кіргізскөй населеніјелөн көймөд пайыс чініс.

Велікөј Октабрскөй социалістическөй революціја пуктіс пом немөвөјҗа рабстволы, кодын олөс кіргізскөй народ. Ленин—Сталин велікөј партіја індіс ужалыс кіргізҗаслы туј шуда олөмө. Сіјө вөлі социалістическөй строітелство туј.

Рөч народ, Краснөй Арміја отсалісны кіргізҗаслы жуғөдны белогвардејскөй полчішщөјҗас да басмаческөй бандаҗас. Рөч народ отсаліс ужалыс кіргізҗаслы социалістическөй овмөс да култура стрөйтөм вөсна налөн упорнөй тышын.

Рөч рабочөјҗас да инженерҗас коммунистическөй партіјалөн медевоэҗа корөм

серті локтісны Кіргізіјаө, медем отсавны төрытја кочевникҗаслы стрөйтны ыл заводҗас да фабрикаҗас, закладывајтны шахтаҗас да промыслҗас, стрөйтны шоссејнөй да көрт тујҗас, электрофіцірујтны карҗас да аулҗас. І ужалыс кіргізҗас овладевајтисны техникаөн, велөдчыны сложнејшөј механизмҗасөн вескөдлөмө, выдвігајтисны ініціативнөй, делө төдыс јөзөс—передөвик-производственникҗасөс.

Кык сталинскөй пјатілетка војасө Кіргізіјаын стрөйтөма ыл предпріатіеҗас нефть да ізшом перјөм куза, сахарнөй, табачнөй, швейнөй, кожевеннөй полиграфическөй промышленностҗас куза предпріатіеҗас; хлопководствелнөй заводҗас, шелкомоталнөй фабрика, мјасокомбінат, строітелнөй материалҗас вөчан заводҗас, электростанціјаҗас да мукөд. 1913 воөа серті промышленностлөн валовөј прөдукціја ыҗтаыс содіс 41 разыс унҗык!

(Помсө вөзөд 4-д лістө.)

Комі комсомолец
№ 86 — 3

Республиканскöй стрелковöй ордjысöмjас

Республикаса 7 стрелковöй команда јун 18-öд лунö оспаривајтисны СССР-са народjас стрелковöй спартакiaда вылын участвујтан право. Ордjысöмjасын участвујтисны карса 4 стрелковöй команда да Сыктывдин, Шојнаты да Јемдин районjасса командајас. Ставыс ордjысöмjасын участвујтисны 34 стрелок.

Команднöй первенствоын первој места бостис „Синамо“ обществоса стрелковöй команда, кодi 3.000 возможнöй очкоыс сетис 2.114 очко. Мöд места бостис лестехникумдöн команда—2.086 очко да којмöд места „Вылыс Човса“ ко-

манда—1.793 очко.

Индивидуалнöй ордjысöмjасын первој места бостис Парiлов јорт (лестехникум), кодi 600 возможнöй очкоыс сетис 450 очко.

Стрелковöй ордjысöмjас петкöдлiсны, мыј республика паста СССР-са народjаслöн стрелковöй спартакiaда кежлö лöсöдчöм муно вывти омöла. Осоавиахим торја рајсöветјас зик оз донjавны стрелковöй уж. Сiјi, республиканскöй ордjысöмjас былö Јемдин районса стрелковöй команда локтис зик неподготовленнöдöн. Тајö командаыс ордjысöмjасын бостис сiјимöд места.

РСФСР-са да Комi АССР-са Верховнöй Сöветјасö бöрjысöмjаслы сiöм агiтпоход

1938-öд вoса јун 24-öд лунö 18 чассаң спортiвнöй общество „Синамо“ нуöдö Сыктывкар куза агитпоход, кодöс сiöма РСФСР-са да Комi АССР-са Верховнöй Сöветјасö бöрjысöмjаслы.

Агитпоходса участникјас мунасны кык колоннабн Сöветскöй, Ленин нiма, Интернационалнöй, Орджоникидзевскöй, Киров нiма,

Коммунистическöй, Трудовöй, Пушкин нiма, Бабушкин нiма улычастi да Краснöй площадь вивти.

Остановкајасын лöб нуöдöма самодејателност петкöдлöм да мiтингјас. Агитпоходлöн финиш Краснöй площадь вылын.

Походлöн заключителнöй част лöб ВКП(б) горком дорын.

„Ыжыд Казан“

ЛЕНИНГРАд, 22. Карјас проектирујтöм куза государственнöй институт ештöдис Татарскöй республикаса столица—„Ыжыд Казан“ былö строителстволыс планированiје.

Вöрöдтöмöн коласны карлöн историческöй местајас—Кремль, крепост да с.в. Казанлöн öнiја центрсаң војвывлаңд план преду-

сматривајтö уна гырыс правителственнöй, олан да общественнöй зданијејас—культура керкајас, театрјас стрöйтöм да усовершенствованнöй подјомнöй магистралјас лöсöдöм.

Строителствосö помалöм бöрын карлöн территоријаыс содас кык пöв да жын былö.

(ТАСС)

Сöветскöй Киргизја

(ПОМ)

Зев ыжыд вежсöмjас лоисны i республикаса визму овмöсын. Байјас да кулакјас бырисны. 91,7 процент крестанскöй овмöс öтүвтöма колхозјасын. Помасö кочевöй овмöсјаслöн оседлöй олöмö вужан процесс.

Государство ыстис колхознöй мујас былö тракторјас, комбайнјас, автомобилјас, государство паскöдис да бурмöдис оросителнöй каналјаслыс сет. Киргизјаса совхозјас да колхозјас вöдiтöны шобди, хлопок, сахарнöй свекла, рис, табак, кенаф, кендыр, лунывса пыш. Колхознöй садјасын быдмöны—яблокјас, грушајас, виноград, ајва, граната, инжир, урук. Киргизскöй му востö народлы ассыс став озырлунјассö.

Киргизјаын кöза площадь бöрја дас во чöжөн быдмис кык разыс унжык: 454 сурс гасаң i млн. га.öз. Быдмö i сельскохозяйственнöй культурајаслöн урожајност: хлопок уро-

жајност куза Киргизја заңимајтö мöдöд места Сојуз паста, свекла урожајност куза—первој места.

Колхозникјаслöн доходјас, рабочiјаслöн да служащöйјаслöн заработнöй плата кыптöны воыс воö. Быдмöны i народлöн культурнöй потребностјас.

Октябрскöй революцијаöз киргизскöй народ ез имеит весиг ассыс писменност. Став страна паста вöли сöмын 107 школа, кöни велöдчiсны 7.041 морт—ставыс байјаслöн, манапјаслöн, царскöй чиновникјаслöн челаф. Сöветскöй власт пыртiе Киргизјаын всеобщöй обязательнöй велöдöм. Киргизјаын—1.786 школа, кöни велöдчöны 257 сурс челаф, унжыкыс—асланыс рöднöй киргизскöй кыв вылын. Странаын быдмисны замечательнöй артистјас, писателјас, поетјас, кодјас славiтöны шуда олöм, кодöс завојујтöма киргизскöй народöн больше-

ЧЕХОСЛОВАКИЈА АСЛАС НЕЗАВИСИМОСТ СТРАЖ ВЫЛЫН

Австријаöс германскöй фашизмöн бостöм бöрын Гитлер кутис усiленнöја дастыны Чехословакија былö ускöдчöм Европаса став Асыввыв-Лунын владычествö аслыс туј востöм мoгыс. Дунајскöй бассейна да Балканскöй полуострова странајасын германскöй фашистјас афöны военнöй сырjолыс да продоволствијелыс запасјас, кодјас колöны налы „ыжыд војна“ панöм былö. Германскöй захватчикјас jостöны пiнјаснысö румынскöй нефт былö, венгерскöй наф былö да југославскöй бокситјас былö.

Чехословакија i ачыс аснас германскöй империализмлы лöб чöскыд кусöкöн. Тајö странаыс славiтчö аслас јестественнöй озырлунјаснас, аслас вожымуныс промышленностнас да вылын сулалыс визму овмöснас.

Чехословакијалöн независимост öни служитö серјознöй гарантiјаöн Дунајскöй бассейнын да Балканјас вылын германскöй фашизмöн воö лоан военнöй авантюрајаслы паныд. Вот мыј вöсна германскöй захватчикјас ненавидiтöны ассыныс миролубивöй чехословацкöй соседöс.

Чехословакијаын 14.100.000 морт населеније пöвсын лыдчысö 3.000.000 сајас немец. Повöдöлан да былöлан методјасöн германскöй фашизмöн агентјас тајö немецкöй населенијелыс јукöн гујисны гитлеровскöй организацијајасö. Гитлеровецјас создајтисны сiз шуана „судето-немецкöй партија“, кöни вескöдлысöн сулалö берлинскöй агент Генлејн. „Судето-немецкöй партија“ гöтöвитö фашистјаслыс бандитскöй шајкајас чехословацкöй армија тылö кучкöм былö.

Чехословакија былö ускöдчöмлы предлог корсигöн германскöй фашистјас требуйтисны тајö странаас немецкöй националнöй меншинстволы „автономiја“. Селöыс, дерт, абу сыын, мыј гитлеровецјас тöждысöны Чехословакијаын немецкöй населеније положеније вöсна. Колö вiставны, мыј Чехословацкöй республикаын немецкöй населенијелöн правајас, кыгi i мукöд гражданадöн, јона паскыджыкöс, фашистскöй Германијаын—тајö народјаслöн турмаын сертi. Чехословакијаын немецкöй населенијелы „автономiја“ корöм јавлајтчö прöстö уловкадöн. Тајö странаас торја областјаслы „автономiја“ вöчöмöн германскöй фашистјас арталöны дастыны сiјöс торjöдлöм.

Асланыс наглостын германскöй фашистјас мунисны нöшта ылöжык. Најö требуйтисны, медем чехословацкöй правителство вежис ассыс внешнеј политикасö Берлинлы колана ногöн. Гитлеровецјас настаивајтöны сојузнöй договор, кодi јитö Чехословакијаöс Францијакöд, орöдöм вылын да взаимнöй öтсöг јылыс сöветско-чехословацкöй договор орöдöм вылын. Гöдöрвоана, мыј, СССР-кöд да Францијакöд ассыс дружественнöй јитöдјас воштöмöн, Чехословацкöй республика лоис ескö зик öтнас чужöм чужöм воча фашистскöй Германијакöд. Тајö ескöн кокиöдис берлинскöй војна öзтысјаслы Чехословацкöй республика былö ускöдчöм.

Сiјöн, мыј Чехословакија öткажитiсны выполнитны германскöй фашистјаслыс тајö наглöй требованијејассö, то мај 18-öд лунö Гитлер вайöдис војска Чехословакија границајас дорö. Öтщöщ германскöй правителство шыöдчiс öтсöгла Лондонса да Парижса аслас покровителјас дiнö. I, збыл, англијскöй, а сы бöрын i французскöй правителство кутис личкыны Чехословакија былö, Германија пöлза былö сысаң медеа ыжыд уступкајас добивајтчöмöн.

Чехословацкöй правителство мунис Генлејнлöн „судето-немецкöй партијакöд“ сорнитчöмјас былö. Но öтщöщ сiјö јаснöја петкöдлiс, мыј оз кöсјы дејствујтны берлинскöй дiктовка куза да мунны сiјö тујöд, кодi вайöдис Австријаöс бесславнöй гибелö.

Чехословакија правителство примiтис уна обороннöй меропријатiјејас. Сiјö нуöдис запасыс кык вогајасöс мобилизујтöм. Öтщöщ сiјö вайöдис војска германскöй граница бердö да сiјöн сетис тöдны војна германскöй öзтысјаслы, мыј Чехословакија чорыда решитiс дорjыны ассыс независимост.

Чехословакија народнöй массајас уна лыда мiтингјасын да демонстрацијас вылын решителнöја поддөржитисны правителстволыс обороннöй меропријат-

ијејас. Странаын кыптис националнöй оборона јонмöдöм вöсна паскыд движеније. Населенијелöн медеа паскыд слöјјас пöвсын кутис мунны националнöй оборона пöлза былö, военнöй самолетјас стрöйтöм былö да мукöдтор былö средствojас чукöртöм. Рабочöй организацијајас активнöја участвујтöны тајö сборјас нуöдöмын.

Но торја јаркöја Чехословакија народнöй массајаслöн настројеније петкöдчiс карјасса да сиктјасса самоуправленијејасö бöрjысöмjас вылын.

Германскöй фашистјас пуктылисны ез еша надеждајас Чехословакијаын общиннöй бöрjысöмjас былö. Најö надејтисны, мыј внешнеј нападеније угроза вожын чехословацкöй бöрjысöмjас пöвсын заводитчас разброд, мыј ескöн сетис војна öзтысјаслы Чехословакијалöн „пыщкöсса слабост“ колана доказитöм да, сомневатчытöг ескöдöдiс тајö страна былö германскöй ускöдчöм.

Но ез сiз ло! Общиннöй бöрjысöмjаслöн первој кык тур мунисны народнöй вынјаслöн асланыс независимост дорjöм былö топöдчöм знак улын. Антифашистскöй партијајас бöрjысöмjасын бостисны ыжыд победа. Торја ыжыд успехыс коммунистическöй партијалöн. Сöмын öти столiчнöй карын Прагаын компартија мöдöд турын получитис 102.815 гöлöс (69 сајас сурс гöлöслы паныд, кодöс сiјö сенi чукöртлiс 1935-öд вoса парламентскöй бöрjысöмjас вылын). Тöдчымöн кыптис сiз-жö гöлöсјаслöн лыд, кодöс сетöма бöрjысысјасöн чешскöй социалистјас партија вöсна (республикаса президент Бенешлöн партија).

Чехословакијаын общиннöй бöрjысöмjаслöн медвожа iтoгјас нагляднöја петкöдлiсны, мыј народнöй массајас сулалöны асланыс страна свобода страж вылын. Војна öзтысјас Берлиннöн öни тöдöны, мыј налы оз удајтчы бостны Чехословакијаöс нахрапöн, кыгi најö вöчiсны Австријакöд.

Дерт, Чехословакија былö германскöй ускöдчöмлöн опасност зöннас колö вынабн. Чехословацкöй границајас вылын германскöй фашистјаслöн провокацијас содöны быд лун. Чехословакија пограничнöй районјасын „судето-немецкöй партија“ погромщикјас зiлöны лöсöдны јавочнöй пор'адокöн фашистскöй террорлыс режим.

Германскöй захватчикјас i воö гöтöвитöны Чехословакијалы паныд војна. Но народ да чехословакија правителство петкöдлiсны вöла да решимост сетны воцасöм аслас государство независимостлы да зöнлунлы паныд став походлы.

И. Борисов.

Отв. редакторöс вежыс
И. УЛJАНОВ

Н. БАШИЛОВ.